

**UCHWAŁA NR XLIX/345/2022
RADY MIEJSKIEJ GMINY STĘSZEW**

z dnia 16 marca 2022 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na lata 2022-2023

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) Rada Miejska Gminy Stęszew uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na lata 2022-2023. Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Stęszew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem z dniem podjęcia.^{# 1)} Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Rady Miejskiej Gminy Stęszew nr XLIII/305/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na rok 2022, która traci moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały na podstawie art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469).

Przewodniczący Rady Miejskiej Gminy Stęszew

inż. Mirosław Potrawiak

¹⁾Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Rady Miejskiej Gminy Stęszew nr XLIII/305/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na rok 2022, która traci moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały na podstawie art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469).

Załącznik do uchwały Nr XLIX/345/2022

Rady Miejskiej Gminy Stęszew

z dnia 16.03.2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022-2023**

Stęszew 2022 rok

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Stęszew, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, przewidzianych do realizacji w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzoną dla gminy Stęszew w 2019 roku. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Podstawy prawne programu

- 1) ustawa z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zmianami)
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zmianami);
- 3) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zmianami);
- 4) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 ze zmianami);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz.1249);
- 6) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz.1956 ze zmianami);
- 7) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- 8) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zmianami),
- 9) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze

zmianami),

10) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

Rozdział I

Diagnoza problemów alkoholowych w gminie Stęszew

Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż w Polsce wśród spożywanych napojów alkoholowych najwyższy odsetek stanowi piwo. W 2019 roku spożycie piwa w litrach na 1 mieszkańca kraju wynosiło 97,1 litra i w stosunku do roku 2000 – 66,9, nastąpił wzrost o 30,2 litra.

Tabela. Spożycie w litrach na jednego mieszkańca

Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,9	33	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2
1995	3,5	6,8	0,82	39	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2	12	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,1
2004	2,5	10,6	1,27	82	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19

Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
2012	3	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45
2016	3,2	5,8	0,7	99,5	5,47
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42
2018	3,3	6	0,72	100,5	5,53
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,1

Źródło: (dane szacunkowe wg. PARPA)

Dostępna statystyka dotycząca spożycia alkoholu, wzorów konsumpcji oraz działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym nie jest kompletna i nie pozwala na precyzyjne określenie liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem. Jednak na podstawie przedstawionych danych można wnioskować, że skala zjawiska alkoholizmu stanowi poważny problem, wymaga działań zmierzających do zmniejszenia liczby osób uzależnionych od alkoholu i liczby osób pijących ryzykownie. W sposób szczególny należy zwrócić uwagę na dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików.

Działania Komisariatu Policji w Stęszewie w zakresie interwencji z udziałem osób nietrzeźwych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba interwencji policji z udziałem osób nietrzeźwych.

	2020 rok	2019 rok	2018 rok
Liczba osób osadzonych w izbie wytrzeźwień	20	22	27
Liczba osób przewiezionych w celu wytrzeźwienia do innych jednostek Policji	0	0	0
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców	29	35	12

Analizując powyższą tabelę należy stwierdzić, że w 2020 roku, pomimo ograniczeń wynikających z ogłoszenia od dnia 14 marca 2020 roku na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie wprowadzenia od dnia 20 marca 2020 roku stanu epidemii,

interwencje policji w stosunku od osób pod wpływem alkoholu przeprowadzono porównywalnie do roku 2019.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania wynikające z Ustawy o przemoc w rodzinie obrazuje tabela 2.

Tabela 2. Interwencje dotyczące Przemocy w rodzinie.

	2020	2019	2018
Liczba założonych niebieskich kart ogółem	27	28	27
Liczba założonych niebieskich kart przez Oświatę	2	0	1
Liczba założonych niebieskich kart przez OPS	6	4	1
Liczba założonych niebieskich kart przez Policję	19	24	25
Liczba posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego	57	73	71

Z przedstawionych danych wynika, że sytuacje przemocy w rodzinie mają charakter dynamiczny i w każdym roku występują z innym nasileniem. Najwięcej niebieskich kart zakłada policja.

W ramach Ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Stęszewie świadczy pomoc na rzecz rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, co obrazuje tabela 3.

Tabela 3. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z świadczeń pomocy społecznej

	2020 rok	2019 rok	2018 rok
Liczba rodzin z problemem alkoholowym ogółem	8	13	16
Liczba rodzin z problemem alkoholowym na wsi	4	10	12
Liczba osób w rodzinach alkoholowych	17	20	30

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni badanych lat ma tendencję zniżkową. Niewątpliwy wpływ na to ma poprawa sytuacji materialnej wielu rodzin poprzez możliwości podjęcia zatrudnienia a także korzystania z Programu Rodzina 500+.

Wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny działania podejmuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stęszewie.

Tabela 4. Działania GKRPA w odniesieniu do osób uzależnionych od alkoholu.

	2020 rok	2019 rok	2018rok
Liczba wniosków o leczenie odwykowe	13	14	17
Obowiązek badania przez biegłego psychologa	4	9	10
Wnioski do Sądu	4	7	7
Liczba osób systematycznie korzystających z porad Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego	5	6	6

Z przedstawionych danych wynika, że działalność GKRPA uzależniona jest od liczby składanych corocznie wniosków o leczenie odwykowe. Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Komisja zobowiązana jest do zachowania procedur zgodnych z Ustawą, na które duży wpływ mają same osoby podejrzane o nadużywanie alkoholu.

Zjawisko narkomani w gminie Stęszew zostało zdiagnozowane na podstawie opracowanej w grudniu 2019 roku Diagnozy Problemów Społecznych. Badaniem objęto 100 osób dorosłych, w tym 35 mężczyzn oraz 65 kobiet. Średnia wieku respondentów wyniosła 37,8 lat. Wszyscy respondenci stwierdzili, że nie mają w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Niestety 5% respondentów wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze. Badanie wśród dzieci i młodzieży przeprowadzono wśród 311 uczniów szkół podstawowych klas 5-6 i 185 uczniów klas 7-8 (łącznie 496 osób). Wyniki badań wskazują, że wszyscy uczniowie z gminy Stęszew nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy. Dlatego też na pytanie: „Jak często przyjmujesz narkotyki lub dopalacze?” 100% uczniów odpowiedziało, że ten problem ich nie dotyczy. Również 100% uczniów klas 5-6 oraz klas 7-8 nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze, a zakup tych substancji w ich opinii byłby trudny. Jednak nie należy bagatelizować faktów ujawnionych w badaniu tj:

- 6% uczniów twierdzi, że to normalne, iż w ich wieku próbują narkotyków lub dopalaczy;

- 31% respondentów uważa, że od dopalaczy nie można uzależnić się tak samo jak od narkotyków;
- 14% badanych wyraża pogląd, że jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.

Zjawiska behawioralne. Czynniki/ uzależnienia behawioralne

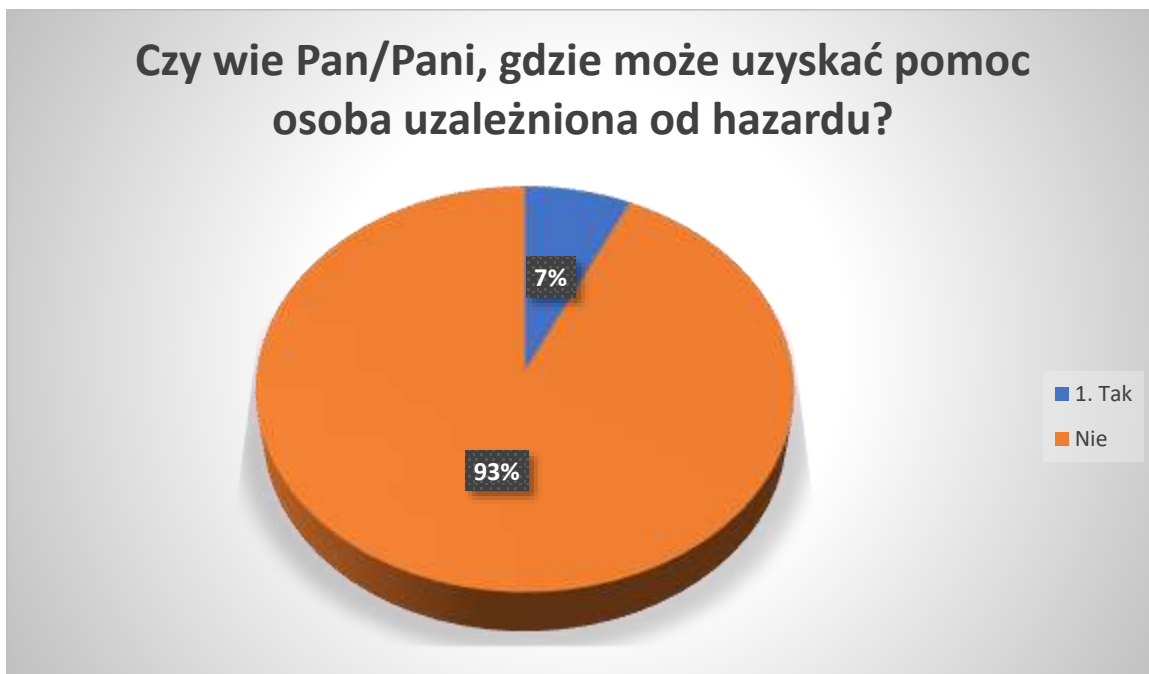
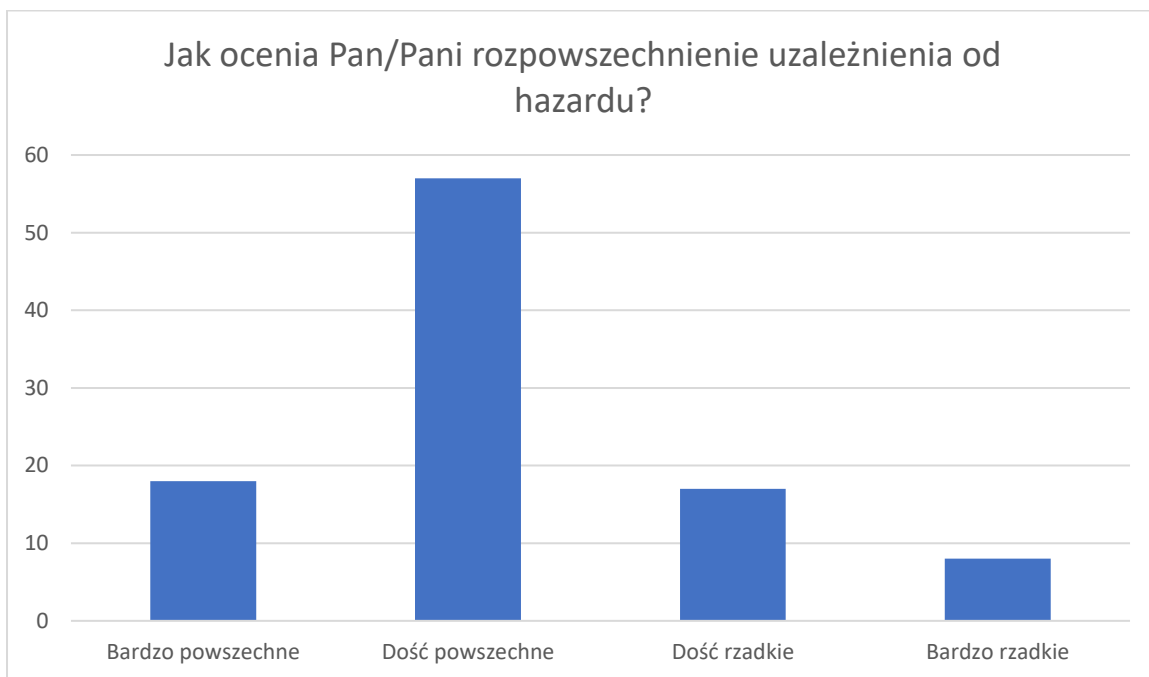
Środowisko, w którym się znajdujemy ma ogromny wpływ na to jacy będziemy i co będziemy robić. Jeżeli więc atmosfera w otoczeniu w którym się znajdujemy i z którego powinniśmy czerpać wzorce zostaje zaburzona, istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie to sprzyjało również powstawaniu niekorzystnych zachowań ludzkich, a co więcej będzie przyczyną powstawania konfliktów. Czynniki behawioralne mają więc ogromny wpływ na kulturę w danej organizacji. Dom, szkoła czy inne instytucje którymi otaczają się dzieci, młodzież a nawet dorośli powinny zdawać sobie z tego sprawę i starać się wykorzeniać negatywne zachowania u osób współtworzących daną strukturę.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi. Badania przeprowadzone w gminie Stęszew wykazały, że hazard oraz cyberprzemoc i uzależnienie od Internetu stanowi duży problem i dlatego tym czynnikom behawioralnym poświęcamy najwięcej Naszej uwagi.

O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych sygnałów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu to najczęściej korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich. Dodatkowo dostępność hazardu przez Internet uczyniła go wiele bardziej dostępnym. Również utrudnione stało się zapobieganie nawrotom. Wirtualne kasyna są otwarte przez całą dobę, codziennie, dla każdego z dostępem do Internetu. Ludzie, którzy mieszkają w dużej odległości od tradycyjnego kasyna, czy nawet Ci, którzy są zbyt młodzi, aby uzyskać dostęp, teraz dużo łatwiej mogą grać online. Zjawisko

hazardu w gminie Stęszew stanowi dość powszechny problem i potwierdza go 75% respondentów. Tylko 25% przebadanych mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu uważa za dość lub bardzo rzadkie. Dodatkowo tylko 7% respondentów wie, gdzie należałoby się zgłosić w celu uzyskania pomocy bo 93% tego nie wie.

Uzależnienie od Internetu, znanym również, jako uzależnienie komputerowe, uzależnienie online, lub zaburzenia związane z uzależnieniem od Internetu obejmuje różnorodne problemy kontroli impulsów, wyróżniamy:

- **Uzależnienie od Cybersexu** – korzystanie z pornografii internetowej, pokojów rozmów dla dorosłych, inne które wpływają negatywnie na prawdziwe relacje intymne.
- **Uzależnienie od Cyber-Związku** – uzależnienie od sieci społecznościowych, pokojów rozmów i wiadomości, do punktu, gdzie wirtualni (online) przyjaciele stają się ważniejsi niż prawdziwe relacje z rodziną i przyjaciółmi.
- **Kompulsywne zachowania w sieci** – jak kompulsywne korzystanie z hazardu online, hazard, gra na giełdzie (obrot akcjami), lub nałogowe korzystanie z internetowych serwisów aukcyjnych takich jak eBay, co często prowadzi do problemów finansowych i innych związanych np. z pracą.
- **Przeciążenie informacyjne** – surfowanie po Internecie lub przeszukiwanie bazy danych, co prowadzi do obniżenia wydajności pracy i mniejszych interakcji z rodziną i przyjaciółmi.
- **Uzależnienie od komputera** – obsesyjne granie off-line w gry komputerowe, takie jak pasjans Solitaire czy Saper czy obsesyjne programowanie.

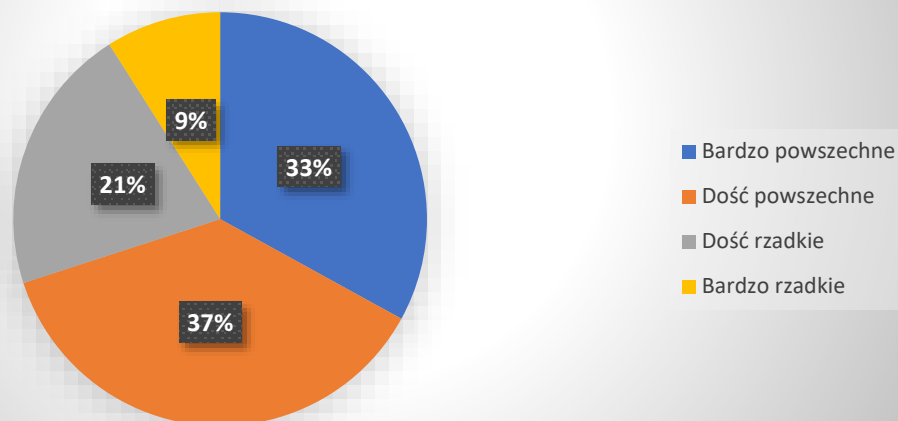
Wielu ludzi korzysta z internetu w celu próby radzenia sobie z nieprzyjemnymi odczuciami, takimi jak stres, samotność, depresja i lęk. Zatrącenie się w sieci może tymczasowo pokonać odczucia jak wspomniane powyżej a nuda zniknie jak kamfora. Pomimo komfortu, jaki może zapewnić Internet, ważne jest, aby pamiętać, że są zdrowsze (i bardziej skuteczne) sposoby na utrzymanie trudnych uczuć w ryzach. Mogą to być ćwiczenia, medytacje, sensoryczne strategie relaksacyjne, praktykowanie prostych ćwiczeń oddechowych. Warto, poświęcić trochę czasu na zaplanowanie różnych sposobów, jakie można zastosować w sytuacjach stresowych, które zwykle kończyły się na logowaniu do sieci. Oznaki i objawy uzależnienia od Internetu różnią się z osoby na osobę. Na przykład, nie ma określonych godzin lub liczby wysyłanych wiadomości, które wskazują na uzależnienie od Internetu. Ale są pewne ogólne znaki ostrzegawcze, czy korzystanie z Internetu może stać się problemem np.: trącenie rachuby czasu, problemy z realizacją zadań w szkole, pracy lub w domu, izolacja od rodziny i przyjaciół, poczucie winy lub bycie defensywnym, uczucie euforii podczas działań internetowych.

Kto jest w grupie największego ryzyka prowadzącego do uzależnienia od Internetu czy uzależnień komputerowych? Otóż osoby, które :

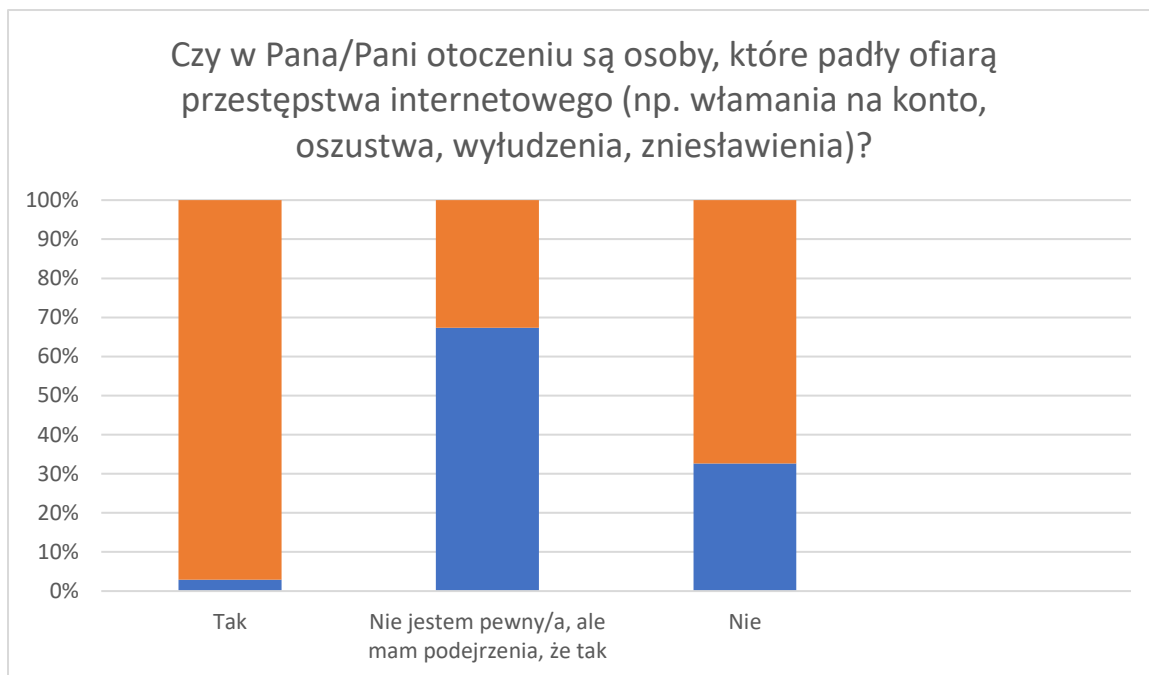
- **cierpią z powodu stanów lękowych.** Użytkownik może korzystać z Internetu, aby odwrócić się od swoich zmartwień i lęków. Zaburzenia lękowe, jak zaburzenia obsesyjno-kompulsywne mogą także przyczynić się do nadmiernego sprawdzanie poczty i nałogowego korzystania z Internetu.
- **są w depresji.** Internet może być ucieczką od uczucia depresji, ale zbyt dużo czasu online może pogorszyć sytuację. Uzależnienie od Internetu dodatkowo przyczynia się do stresu, izolacji i samotności.
- **mają inne nałogi.** Wiele osób uzależnionych od Internetu cierpi na inne uzależnienia, takie jak narkotyki, alkohol, hazard i seks.
- **brakuje im wsparcia społecznego.** Uzależnienia Internetowe często wiążą się z serwisami społecznościowymi, czatem, czy grami online. Serwisy te sugerują bezpieczny sposób ustanowienia nowych relacji i dają większą pewność siebie w odnoszeniu się na nich odnoszące się do innych osób.
- **są nieszczęśliwymi nastolatkami.** Zastanawiają się gdzie jest Ich miejsce a Internet może sprawić, że czujesz się bardziej komfortowo niż wśród prawdziwych przyjaciół.
- **są mniej mobilni lub aktywni społecznie, niż kiedyś.** Na przykład, sytuacja w której trzeba sobie radzić z nową niepełnosprawnością, która ogranicza zdolność do prowadzenia pojazdów. Albo macierzyństwo – opieka nad bardzo małymi dziećmi, które mogą sprawić, że trudno wyjść z domu lub spotkać się ze starymi przyjaciółmi.
- **są zestresowani.** Chociaż niektórzy ludzie korzystają z Internetu w celu łagodzenia stresu, to może mieć to zgubny skutek. Im dłużej spędzasz on-line, tym bardziej poziom stresu będzie rósł.

Niepokojące są dane związane z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy ustalono, że 70% mieszkańców gminy Stęszew uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w środowisku lokalnym, a tylko 9% ocenia je jako dość rzadkie.

Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie uzależnienia od komputerów/internetu w Pana/Pani środowisku?

Kolejnym zagadnieniem badanym w ramach ankiety jest cyberprzemoc. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS. Badania wykazały, że cyberprzemoc może stanowić dla lokalnej społeczności problem. Mianowicie, 2% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a 66% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało.

Rozdział II Cel główny programu

Poprawa życia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych. i przemocą domową

Cele szczegółowe Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami, oraz zmniejszanie tych, które aktualnie występują.
2. Przekazywanie wiedzy o alkoholu, narkotykach i zjawiskach im towarzyszących, oraz ryzyku związanym z ich używaniem.
3. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
4. Zmniejszanie ilości i dolegliwości uzależnień powodujących zaburzenia życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
5. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji PROGRAMU.

7. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami

Rozdział III

Strategiczne kierunki działania

1. Rozpowszechnianie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważnych dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności dla młodzieży i dzieci z grup podwyższonego ryzyka.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej.
3. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami uzależnień oraz organizacji pozarządowych prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze.
4. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Współdziałanie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Szkołami, Kościołem, Służbą Zdrowia, Zespołem Interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi.
6. Racjonalne i elastyczne ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez :
 - a) współtworzenie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, warunków sprzedaży tych napojów oraz ich liczbę (limit),
 - b) kontrolę miejsc publicznych, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych,
 - c) podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości,
 - d) opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem,
 - e) kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział IV

Zadania do realizacji

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Stęszewie dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2) Dofinansowanie niezbędnych szkoleń i kursów specjalistycznych osób pracujących w Punkcie w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi.
- 3) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktu oraz instytucji i organizacji współpracujących z Punktem (np. Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła, Ośrodek Zdrowia, Policja).
- 4) Umożliwienie leczenia odwykowego poprzez:
 - a) kierowanie na leczenie (terapię) osób uzależnionych w poradniach i ośrodkach edukacyjnych,
 - b) występowanie do Sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
 - c) kierowanie na badania przez biegłych (psychologa i psychiatry), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychoterapeutycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Świadczenie pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2) Wizytowanie w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych problemem uzależnień, których członkowie doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej, emocjonalnej. Wizytowanie odbywać się będzie przez zespół złożony z pracownika socjalnego, policjanta, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Partycypowanie w kosztach pobytu członków rodzin, które doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej, emocjonalnej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 1) Wprowadzanie programów profilaktyczno - edukacyjnych z zakresu uzależnień dla dzieci i młodzieży na terenie szkół.
- 2) Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w formie:
 - a) programów autorskich uwzględniających udział wychowawców i rodziców,
 - b) obozów lub kolonii z elementami socjoterapii w okresie ferii zimowych i letnich,
- 3) Organizowanie i nadzorowanie świetlic opiekuńczo – wychowawczych z elementami socjoterapii: w Modrzu, Strykowie, Stęszewie, Będlewie , Wronczynie.
- 4) Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic.
- 5) Wyposażanie i modernizacja świetlic w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć.
- 6) Przeprowadzanie koniecznych remontów świetlic.
- 7) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych tj. festynów, koncertów, zawodów sportowych,
- 8) Wspieranie inicjatyw szkół w zakresie upowszechniania tzw. „zdrowego stylu życia” bez udziału alkoholu czy innych używek oraz upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży.
- 9) Zorganizowanie „Dnia profilaktyki w gminie Stęszew”.
- 10) Przeprowadzenie szkoleń i programów profilaktycznych dla rodziców, dotyczących rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat problemów uzależnień.
- 11) Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i nabywaniu umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla: psychologów, pedagogów, nauczycieli, wychowawców pracujących w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, pracowników socjalnych, pielęgniarek środowiskowych.

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- 1) Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- 2) Inicjowanie działań policji w zakresie ograniczania zjawisk kryminalnych, a w szczególności przestępczości i demoralizacji nieletnich oraz przestępstw popełnianych przeciwko rodzinie, związanych z nadużywaniem alkoholu (wspólne szkolenia i narady).
- 3) Organizacja szkoleń w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym oraz interwencji wobec przemocy (procedura Niebieskiej Karty)

dla: policjantów, pracowników socjalnych, wychowawców, psychologów, pedagogów, pracowników służby zdrowia.

- 4) Finansowanie lub dofinansowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień, realizowanych przez szkoły.

Rozdział V

Zasady finansowania niniejszego Programu oraz wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Finansowanie Programu będzie dokonywane w ramach środków z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o preliminarz kosztów.
- 2) Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody, Samorządu Województwa, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.
- 3) Środki finansowe na realizację zadań Programu z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii zleca się podmiotom prawnym i fizycznym, mającym profesjonalne przygotowanie.
- 4) Za pracę i uczestnictwo w Komisji przysługuje wynagrodzenie:
 - a) przewodniczącej - w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego rozporządzeniem Rady Ministrów.
 - b) członkom - w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego rozporządzeniem Rady Ministrów.
- 5) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu potwierdzony podpisem na liście obecności.

Rozdział VI

Realizacja programu

- 1) Program realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej przy współdziałaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stęszewie
- 2) Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, przedkłada je Burmistrzowi Gminy Stęszewa.

Rozdział VII

Uruchomienie i koordynacja systemu monitorowania działań realizowanych w ramach niniejszego Programu:

1. Realizacja Programu odbywa się w ramach budżetu uchwalonego przez Radę Miejską Gminy Stęszew.

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2022 r. na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii i Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostały przekształcone w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Zgodnie z Ustawą, do zadań Centrum należy działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Powstanie nowej instytucji, zajmującej się w sposób kompleksowy przeciwdziałaniem problemowemu używaniu substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym daje szansę na ugruntowanie pozycji problematyki uzależnień w obszarze zdrowia publicznego i w polityce społecznej, jako całości oraz kontynuowania ważnych zadań prowadzonych dotychczas przez Państwową Agencję i Krajowe Biuro. Połączenie doświadczenia, potencjału merytorycznego i organizacyjnego obu podmiotów ma na celu umożliwienie uzyskania wartości dodanej, skutkującej wzrostem możliwości niesienia pomocy osobom z problemami wynikającymi z różnego rodzaju uzależnień oraz ich bliskim.